

Temporärt sänkt elskatt i fjärrvärmens

Energiföretagens förslag att tillfälligt sänka energiskatten på el som används i elpannor och värmepumpar inom fjärrvärmeverksamhet är ett förslag som vi drivit under en längre tid och i dialog med både finans- och klimat- och näringslivsdepartementen. Flera av riksdagspartierna har på olika sätt lyft frågan i sina energimotioner eller i andra partistrategiska dokument. **Vi önskar att Regeringskansliet bereder förslaget skyndsamt så att åtgärden kan presenteras redan i årets statsbudgetprocess.**

Vad vi föreslår

- En sänkt energiskattesats till 0,6 öre/kWh för el som används i elpannor och värmepumpar i fjärrvärmeverksamhet (EU:s miniminivå).
- En tidsbegränsad nedsättning i 6 år, i enlighet med EU:s energiskattedirektiv med lämplig utvärdering efter halva perioden. Uppskattad kostnad 600 miljoner sek/år.
- Rättslig grund: ändring i 11 kap. 9 § LSE (1994:1776), med stöd i artikel 19 i energiskattedirektivet (2003/96/EG) och artikel 44 i GBER (statsstödsregler).

Varför åtgärden är viktig nu

- Den generella sänkningen av energiskatten på el från den 1 januari 2026 sänker elpriset brett. Detta är positivt för energisystemet på många sätt, inte minst då det främjar elektrifiering. Men, det innebär samtidigt en försämring av fjärr- och kraftvärmens konkurrenskraft relativt elbaserad individuell uppvärmning.
- Detta är mycket olyckligt eftersom fjärrvärmens levererar viktiga systemnyttor - avlastning av elsystemet, storskalig flexibilitet, möjlighet att ta vara på rest-/spillvärme - och behöver stå stark i tider av ökad beredskap och behov av att balansera ett mer volatilt elsystem.
- En riktad, tidsbegränsad nedsättning på el i fjärrvärmens elpannor och värmepumpar motverkar denna snedvridning och stärker elsystemets flexibilitet genom att möjliggöra ökad elbaserad värmeproduktion vid låga/negativa elpriser och som kan ersättas med ökad el- och värmeproduktion genom kraftvärme vid höga elpriser och stort elbehov.

Effekter av förslaget

Idag finns redan det i Sverige en installerad kapacitet i fjärrvärmesektorn om cirka 1 240 MW elpannor och 1 230 MW värmepumpar. Förslaget väntas leda till;

- En ökad produktion från elpanna och värmepump.
- En större total produktion av fjärrvärme (främst längre sikt).
- Lägre biobränslebaserad produktion och lägre användning av fossila bränslen.
- Ökad förmåga för fjärrvärmens som storskalig flexibilitetsresurs

Förslaget har ingen väsentlig negativ inverkan ur konkurrenspåverkans-synpunkt, har begränsad inverkan på statens skatteintäkter och innebär en mycket begränsad administrativ börda. Det går även att lyfta fram goda resultat från införandet av en liknande reform i Finland 2022.